

ЊИХОВО „МИЛОСРЂЕ“ ОСЕТИЛИ СМО НА СВОЈОЈ КОЖИ:

Амерички „милосрдни анђели“ који су изменили свет

Иако је не тако давно председник Сједињених Америчких Држава Барак Обама изјавио да нога америчког војника неће крочити на тло Сирије, из Вашингтона сада најављују могућност копнене интервенције против ДАЕШ-а у Сирији и Ираку.

Интервенције за које је најчешћи изговор био „устпостављање демократије“ или „хуманитарни разлози“, постале су манири Сједињених Држава од Другог светског рата наовамо. Притом, за такве операције ретко су имале мандате Уједињених нација.

Први пут после Другог светског рата ратовале су у Кореји, где је од 1950–1953. погинуло скоро 37.000 америчких војника.

Године 1956. Шеста флота врши евакуацију око 2.500 америчких грађана из области Суецког канала, а две године касније на територију Либана искрцало се 3.200 америчких маринаца, како би „помогли либанској влади“.

Године 1961. ЦИА је у Заливу свиња на Куби покренула тајну операцију, чији је циљ био свргавање комунистичког режима Фидела Кастра, која је умало изазвала нуклеарни рат између САД и СССР-а. Операција није била успешна.

Вијетнам

Рат у Вијетнаму (1955–1975) водио се између Северног Вијетнама, чији су савезници били Совјетски Савез, Кина и остале комунистичке државе с једне, и владе Јужног Вијетнама, коју су подржавале САД и друге антикомунистичке државе, са друге стране. Према различитим проценама, број погинулих Вијетнамаца (војника и цивила) креће се између 800.000 и 3.100.000. Погинуло је и око 58.000 Американаца, а остало је и на хиљаде инвалида.

Гренада

Војном акцијом у јесен 1983. америчке оружане снаге су, уз симболично учешће неколико карибских острвских држава, заузеле острвску државу Гренаду и тако свргнуле просовјетски режим генерала Хадсона Остина.

Панама

Операција „Праведни циљ“ или Америчка инвазија на Панаму — рат је почео нападом Америке на Панаму 20. децембра 1989. године, а завршио се 31. јануара 1990. године, победом САД. У инвазији је учествовало више од 24.000 америчких војника, док је на страни Панаме учествовало отприлике 12.500 војника, али је само око 4.000 њих било обучено за борбу. УН су најоштрије осудиле америчку интервенцију у Панами.

Заливски рат

После операције „Пустински штит“ 1990. године, покренуте да би се, како је тврдио Вашингтон, спречила ирачка инвазија на Саудијску Арабију, САД крећу у „Пустинску олују“, предводећи коалицију 34 државе под мандатом УН са циљем да протерају ирачке снаге које су окупирале Кувајт. Копнене и ваздушне битке су вођене у Кувајту, Ираку и у граничним деловима Саудијске Арабије. Број жртава Заливског рата је контроверзан. Процењује се да је на страни ирачког народа, војника и цивила страдало између 25.000 и 100.000 људи.

Сомалија

У операцији „Обновљена нада“ 9. децембра 1992, Америка шаље више од 28.000 својих marinaца, са жељом да се зауставе унутрашњи немири и свргне генерал Мухамед Фарах Аид. Битка за Могадиш и смрт 18 америчких војника који су упали заседу, овековечени су у филму „Пад црног јастреба“. Сврगाвање Аида није успело, а поражене САД су се повукле из Сомалије. Године 1995. америчке снаге су се привремено распоредиле у Могадишу како би осигурале повлачење око 8.000 „плавих шлемова“.

Хаити

Уједињене нације су 1994. одобриле међународну интервенцију под вођством 15.000 америчких војника на Хаитију, где је војска три године раније свргла председника Жан-Бертрана Аристиду.

БиХ

Амерички председник Бил Клинтон 1995. наређује операцију „Намерна сила“, у којој су бомбардовани положаји босанских Срба, неретко коришћењем забрањене бомбе са осиромашеним уранијумом.

Косово и Метохија

У операцији „Милосрдни анђео“ 1999. НАТО снаге предвођене Сједињеним Државама 78 дана бомбардују СРЈ без мандата Савета безбедности УН. У операцији су коришћене забрањене касетне бомбе и бомбе са осиромашеним уранијумом. Процене штете коју је имала СРЈ крећу се од 30 до 100 милијарди долара. Коначан број жртава званично није саопштен, а српске процене се крећу између 1.200 и 2.500 погинулих и око 5.000 рањених.

Ирак

Рат у Ираку, познат и као Други заливски рат (2003–2010) представљао је серију војних интервенција у сврху окупације Ирака од стране коалиције 48 земаља, коју су предводиле САД. Повод за рат било је, наводно, оружје за масовно уништење које је, наводно, имао ирачки диктатор Садам Хусеин. **Касније се испоставило да за то није било доказа.** Према оценама аналитичара, стварни разлог била је жеља Америке да успостави контролу над богатим изворима нафте у Ираку. Коалиција која је окупирала Ирак, свргнула је Садама Хусеина 2003. године, који је потом и погубљен. Процењује се да је у операцијама у Ираку страдало више од 100.000 цивила и скоро 5.000 америчких војника.

Авганистан

Војни сукоб између коалиције земаља предвођене САД и Британијом почео је 7. октобра 2001. као одговор на нападе 11. септембра 2001. године на Њујорк и Вашингтон. Циљ инвазије био је да се пронађе Осама бин Ладен, да се уништи Ал Каида и уклони талибански режим који јој је пружао уточиште. Према подацима Мисије помоћи УН у Авганистану, 2009. је страдало 2.412 цивила, 2010. године 2.790 цивила, а током 2011. године убијено је 3.021 цивила. Рат је имао мање успеха у спречавању активности Ал Каиде него што се очекивало. Од 2006. стабилност Авганистана су угрозили појачана активност талибанских побуњеника, рекордно висок ниво илегалне производње дроге и лабава влада која има ограничену контролу у подручјима изван Кабула.

Либија

НАТО снаге предвођене Сједињеним Државама уз одобрење СБ УН предузимају марта 2011. ваздушне нападе на Либију. Интервенција је допринела свргавању либијског лидера Муамера Гадафија.